

A MAGYAR NÉPKOZTARSASAG BELUGYMINISZTERIUMA

RENDELKEZÉS MEGSZÜNT

BM. 1-a-786/97

SZIGORUAN TITKOS!

1997. évi rendeltetés
alapján.

SZERV:

OSZTALY:

SZEMÉLYI DOSSZIÉ

SZÁM:

NÉV:

7. sz. sz. sz. sz.

MEGNYITVA: 1982. II. 11.

LEZARVA: 19.....

ARCHIV SZÁM:

TITKOS!

VIZSGALATI DOSSZIÉ SZÁM:

VIZSGALATI DOSSZIÉ ARCHIV SZÁM:

1982.06.11

Bund...

19
6/19/7

BELOGYMINISZTERIUM
 III/III-3-a Alosztály

SZIGORUAN TITKOSI

2. sz. példány

Tárgy: A "belső ellenzék" gyűj-
 tési akciójáról -

J E L E N T É S

Budapest, 1982. január 7-én

Megbízható, ellenőrzött adataink szerint a "belső ellenzék" által a "Lengyel nép megsegítésére" indított akció egyes szervezői és néhány más SZETA-tag 1982. január 5-én este LENGYEL GABRIELLA lakásán összejövetelet tartott, ahol kb. 20-22 fő volt jelen, többek között: ifj. BIBÓ ISTVÁN, DEMSZKY GÁBOR, HÁY ÁGNES, VIRÁG JÁNOS, IVÁNYI GÁBOR, dr. KRASSÓ GYÖRGY, LENGYEL GABRIELLA, MATOLAI MAGDOLNA, MIKES TAMÁS, NAGY ANDRÁS.

Az összejövetelet célja volt megbeszélni, összegezni az akció eddigi eredményeit és meghatározni a további feladatokat.

A megbeszélésen Lengyel Gabrielle bejelentette, hogy "KERÉNYI GRACIA azért nincs jelen, mert ma Esztergomba utazott dr. LEKAI LÁSZLÓ prímáshoz - információt szerezni - arra vonatkozóan, hogy az egyház miként szándékozik a december 31-én összegyűjtött adományokat eljuttatni Lengyelországba." Kérte ugyanis annak lehetőségét, hogy esetleg az általuk összegyűjtött pénzüsszeget is a magyar rk. egyházon keresztül küldik ki.

Ezt követően dr. Krassó György ismertette az eddigi eredményeket, amely szerint mintegy 150.000,- Ft jött össze, részben készpénzben, részben előjegyzés formájában és a jelentkezők eddig 59 gyermek üdültetését vállalták magukra.

Javasolta továbbá, hogy az akció sikere és annak fokozása érdekében - mivel az utóbbi napokban a jelentkezők száma csökkent - tájékoztassák a SZER-t az eddigi eredményekről, de úgy, hogy "eddig több 100.000,- Ft. gyűlt össze, továbbá 99 gyermek üdültetését vállalják és ezt többször mondják be,

ABTL - 3.15 - 0-19 619/7

illetve ismételjék meg, hogy nagyobb hatással legyen a további gyűjtésre."

A javaslatot hangos vita követte - amelyet elvetettek azzal, hogy azok nem jó hatással lennének a gyűjtési akcióra, időszerezetlen volna még közölni ilyen adatokat, továbbá a valamennyi szervező egyhangú beleegyezése nélkül - tekintettel a hiányzókra és az esetleges újabb szervezőkre - nem lenne korrekt dolog.

Vita tárgyát képezte továbbá NAGY ANDRÁS javaslata is, aki a jelenlegi 10 fős szervező kört - és gyűjtőhelyeiket, további 10 fővel javasolta kibővíteni úgy, hogy a szervezők által a társadalom minden rétege képviselve legyen. Ehhez viszont az szükséges, hogy az erre jelentkező személyek azonosuljanak a célkitűzésekkel és ajánlják fel címüket, telefonszámukat." Erre egyik alkalmas személyként többen megemlítették dr. LEVENDÉL főorvos nevét.

A megbeszélés során felmerült a szervezőkhöz befolyt pénzeszegekkel való esetleges visszaéléseknek a kérdése is, amelynek elkerülése végett dr. Krassó György kijelentette, hogy 6 nyugtát ad azoknak, akik neki pénzt küldenek vagy adnak. Nagy András ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy "ma még a 10 embernek tiszta a keze" ami közöttük máris a bizalmatlanság jeleit mutatja.

A felvetődött vitás kérdések és elhangzott javaslatok konkrét megbeszélésére egy újabb összejövetel megtartását határozták el, amelyen azonban csak a 10 fő szervező fog részt venni, de annak időpontját nem rögzítették.

A megbeszélés végén az ottlévő személyek részére Lengyel Gabriella stencillezett anyagokat osztogatott, amelyek egy részét a "LENGYEL NÉP MEGSEGÍTÉSÉRE" készített felhívások képezték mintegy 150-200 példányban és a szövege tartalmazza a szervezők névsorát /címüket, telefonszámukat/, másrészt egy újabb felhívást készítettek a magyarországi szegények támogatására, Lengyel Gabriella aláírásával.

Intézkedések:

- 1./ Az információról tájékoztatjuk a felsőbb szakmai vezetést.
- 2./ Az információt megküldjük a BM III/III-4. Osztálynak és leadjuk napi jelentésbe.

Farkas Antal r. főhadnagy
Farkas Antal r. főhadnagy

Nyrtaz: 3/7-12/82.

- K: 5 pld/Bné
- K: 1 - Felterj.
- 1 - Lidi
- 1 - III/III-4.
- 1 - Táj.alo.
- 1 - Táj.ti.

ABTL-3.15.-0-19619/7

Adta: "Vitéz" fn. tmb.
Vette: Kérdő István őrgy.
1981. december 16.
nyilvános

J e l e n t é s
Budapest, 1992. január 14.

51.

- 3 -

Feladat volt , hogy keressen fel lakásán Rajk Lászlót a szemizdat érúsító butiját az V. Galamb u. 3. III. lift mellett.

dec.15-én léptem be Rajk Lászlóhoz, ahonnan négyen éppen jöttek ki és kb. 30 perces ott tartózkodásom alatt még huszan látogatták

Ott láttam kb. 10 személyt, akiket az egyetemen is rendszeresen látok. Név szerint Mikes Tamás volt jelen, aki egy "Beszélő" c. füzetet és egy 6. sz. "Magyar Füzeteket" tartott magánál, de mint később kiderült, olvasásra viszi el és jövő hétfő keddjén visszaviszi.

Beléptem a lakásba, nem kell csöngetni, a lakás sajátosan átmeneti jelleggel hat a belépőre, a falakon ember nagyságú plakátok, Lenin plakát is Rajk körül, mint a nagy halakon élők körül vezetik őt körül sajátos öltözékben piros-törökös sapkával stb.

Rajk Lászlón fehér ing, gallérjába fekete sállal, ez talán szimbólum is lehet. Odajött, bemutatkozott egymásnak és mint első látás után, kissé vontatottan, de megindult a beszélge-

ABY-3.15-0-19619/A

- 4 -

tés, majd a mellettünk lengyel eseményekről beszélt /háttal/ Mikes, aki a várható lengyel eseményeket ecsetelte több alternatívában. Ekkor megismert és köszöntöttük egymást, ez erősítette Rajk előtt személyem iránti bizalmát.

A földön letéve szamizdat kötegek legalább 30féle más-más anyagok, gépelve, másolatokkal és stencik, fénymásolás. A szamizdatok 3 irányúak voltak:

- * a szovjet és a kommunista vezetők elleni főleg hatalmi visszaélések stb.
- * a lengyelországi dokumentumok a szolidaritás követeléseiről és történetének leírása.
- * Magyarországgal kapcsolatos szociológiai, társadalompolitikai anyagok.

Abba maradtunk, hogy jövő kedden ismét felmegyünk talán lesz újabb Magyar Füzet, mert már a 10-es is megjelent. Mikessel jöttünk el.

Mikeset hazafelé elvittem a házukig és ott kb. 1 órát beszélt a kocsiban, főleg a lengyelországi helyzetről és a közép-keleti katonai-politikai stratégiájáról az USA-nak. Szíria, Líbia és Irán elfoglalásához, déli részeinek meglepetésszerű ideiglenes lekötéséhez készítik elő a tervet, az USA meglépi a katonailag legfontosabb lépéseket rövid időn belül, Izrael Egyiptom ebben partnerei, mert a térség a SZU által erősen veszélyeztetett.

ABR - 3.1.5 - 0 - 1961/7

- 5 -

Részletesen elemezte a katonai terveket, rakétákat röpítők szerint. Majd a lengyel kérdéssel, annak katonai alternatíváiról a legrészletesebben 1 órán keresztül éles logikával és konstruktivitással beszélt. Pl. 18 tábornoka van Jaruzelskinek, de még 80 tábornok van aki közvetlen nem áll a katonai bizottságban, mert csak másodlagosan megbízhatók. A lengyelek első sorban másod sorban is lengyelek. Mikor a lengyel helyzetet az 56-os október 25-ével hozta összefüggésbe, ami olaj lesz a tűzre. Valensa őrizetbevétele, esetleges halála örökre óriás szakadékot fog jelenteni a lengyelök történetében. Részletesen fejtegette a szovjet csapatok szerepét lengyel katonai egyenruhában és a KGB jelenlegi szerepét. Jaruzelski már csak több személy által mozgatott bábú, akit plusz az események teljesen labilissá tesznek. Akinek csak egyetlen lapra feltett játék lehetséges. Amit addig a lengyelek akartak, mindent elvett és megsemmisített, szavahihetatlenné vált és a "parancs" tartja fenn Lengyelországban az uralmat és váltotta fel a demokráciát.

/A leírtak csak igen kis részét képezik a beszélgetésnek, amit talán leírni hitelesen nem is lehet, mert olyan sokirányú és sok benne a lényeges inform. elem./"

"Vitéz"

- 6 -

Intézkedés: A jelentés 1 pl. - kivonatát - megküldjük a BM. III/III-4. osztálynak, az információkat felhasználjuk a feladatok további meghatározása során.

Kérdő István
Kérdő István r. őrnagy.

Nytsz. 3/7-1131/81.

Készült: 3 pl.+kiv.

Kapja: M.d.

"Lidi"

táj.ti.

kiv. III/III-4. o.

ABYI - 3.15 - 0 - 19619/7

BELÜGYMINISZTERIUM
III/III-3-a Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!
KÜLÖNÖSEN FONTOS!

2.
- sz. példány

J E L E N T É S

Megbízható, ellenőrzött forrásból származó információink szerint 1982. január 19-én este Nagy András, Solt Ottilia, Lengyel Gabriella, dr. Demszky Gábor, dr. Krassó György, Danyi Emőke, Mikes Tamás, Virág János és mások részvételével SZETA összejövetelt tartottak, melyen a "lengyel nép megsegítésére" folytatott akciójuk jelenlegi állását, majd Mikes Tamás tájékoztatását hallgatták meg Egető Péter állítólagos lengyelországi utazásáról, a lengyel ügyben történt röpcédula-szórásról.

A gyűjtési tevékenység szélesedését mutatja, hogy a legutóbbi összejövetelen 4 - eddig még nem ismert, lengyelül tudó bölcészahallgató is jelen volt, őket Nagy András és Lengyel Gabriella azonnal ellátta gyűjtési felhívásokkal és utasításokkal.

Lengyel Gabriella arról számolt be, hogy gyűjtési mozgalmuk tovább terjed, mintegy 200.000,- forintra tettek szert idáig. Az összeg felhasználásával kapcsolatban gondjaik vannak, mert a lengyel postaforgalom érvényben lévő korlátozása miatt eredeti tervüket jelenleg nem tudják megvalósítani.

Az újabb felajánlásokkal és a meglevő adományokkal úgy "szélhámoskodnak", hogy a könyveletlenül, nyugta nélkül átvett összegeket egyszerűen a SZETA-pénzekhez csatolják. Többen azt az álláspontot képviselik, ha már nem segíthetnek a lengyeleken, segítsenek a magyar szegényeken, cigányokon.

Lengyel Gabriella többször felszólította a jelenlevő gyűjtőket, hogy adják le nála a pénzt, amikor ez megtörtént elszámolás nélkül vette át - a Krassó által oly fontosnak tartott precíz könyvelés nélkül - kiszámíthatatlan sorsú adományokat. Lengyelnek az az elképzelése, hogy Hungarocamion-ban kellene kicsempészni ruhákat, élelmiszereket Lengyelországba.

ABT-3.1.5-0-19619/7

As Összejűt: 200.000,- forintot a nyári akció tapasztalatai alapján úgy tervezik elosztani, hogy 100.000,- Ft a lengyel gyerekek utiköltségét, 100.000,- Ft pedig Utulésük alapvető költségeit fedezné, így mintegy 100 gyermeket tudnának vendégül látni.

Mikes Tamás arról tájékoztatta az egybegyűltöket, hogy Égető Péter sznap hazatért Varsóból, Mikes szerint Égető az 6 programját végrehajtva üzemteté vitt ki a Szolidaritás megfelelő személyeinek, ismertette nekik a budapesti törekvéseket és segítségüket kérte a gyermek-üzletetés megszervezéséhez, kidolgozták a következő tájékoztatót is.

Mikes közölte, hogy 6 és mások 20-an találkoznak Égető-vel, aki részletesen beszámol nekik arról, hogy mit intéztek Varsóban.

Mikes folytatva beszámolóját elmondta, hogy már mások is "ajánlomak", Budát megszórták röpcedulákkal, a Rudas fürdőben a masszírozóndi olvassgatta, egymásnak mutogat-
ták az emberek. Mikes beszélése szerint 8-10 napja kb. 1.000 röpcedulát szórhattak. szét.

A külpolitikai helyzetet értékelve többen örömmel fogad-
ták "Nyugat ellenzékiit", mert "Jeruzsélki így már nem tudja kézen tartani a gyepiót, életre fog kelni ismét a lengyel nép."

A Szovjetunió Allambiztonsági Bizottsága vezetője látogatásának tudtak be, hogy 3-4 hete a Bolguy "le van állítva, cseml van."

A "Beszélő" ról szót ejtve többen tudni vélték, hogy vi-
déken is terjed, többen budapesti akcióhelyeket is fol-
kerestek.

Demesky Gábor és Danyi Eszke magával vitt az Összejűve-
telre egy ismeretlen személyazonosságú svéd férfit, akit
részletesen tájékoztattak az "ellenzéki" gyűjtési akció-
ról.

Megjegyzés: A svéd személy kb. 36 éves, kopaszodó, kis
közmagkállas, szemüveges, csiszolt magyar
férfi.

As ügyben az ellenőrzést tovább folytatjuk.

B u d a p e s t, 1932. január 21.

Flézer Viktor r. alhadnagy
Flézer Viktor r. alhadnagy

L. S. ...

L. ...

Mytas) 3/7-77

- K: Dné
- K: 5 pld
- K: 1 - Felterj.
- 1 - Lidi
- 1 - III/III-4.
- 1 - Táj. alo.
- 1 - Táj. ti.

ABYL-3.15-0-19619/7

BELÜGYMINISZTERIUM
 III/III-3-a Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!

1 sz. példány

J E L E N T É S

Megbízható, ellenőrzött információink szerint 1982. február 1-én 20,20 órától Eörsi János és Bethlen Anna Budapest III., Fő tér 2. szám alatti lakásán a "repülő egység" újabb előadására került sor.

Az est folyamán a lakásban tartózkodó mintegy 45-50 fő Kis János Szovjetológia című előadását hallgatta meg. Az ismertebb ellenzéki személyek közül Kenedy János, Dr. Demszky Gábor, Szilágyi Sándor, Mikes Tamás és feltételezhetően Benyó Pál, valamint Oltványi Ambrus voltak jelen.

Az előadás első részében rövid történeti áttekintés hangzott el a II. világháborúról és az azt követő kelet-európai demokratizálódási folyamatról.

A konkrét témára térve Kis az Amerikai Egyesült Államok politikai-katonai doktrínái váltakozásának tükrében vázolta az elmúlt 35 év főbb nyugati politikai törekvéseit a Szovjetunió irányában.

Ismertette a távol-, közel-keleti és európai katonai tömbök kialakulásának történelmi szükségszerűségeit, hatásukat a Szovjetunióra. Részletezte az enyhülési politikával kapcsolatos amerikai elképzeléseket, az "Emberi és Polgári Jogokért" indított carteri küzdelem állomásait.

Ezután az 1980-as évek elején az NSZK, Franciaország és az USA között a lengyel események és az "évszázad üzlete" miatt kialakult nézeteltérésekről, valamint a kelet-európai szocialista országok eladósódásáról, társadalmi "csődjéről" hallhattak a jelenlevők.

ABT - 3.1.5 - 0 - 19819/7

Kis a rendezvény további részében a szovjetológia, a nyugati szovjetológus képzés kialakulásának történetét, a kutatók prognózisait ismertette a résztvevőknek.

Az összejövetel záróaktusaként közölte az egybegyűltekkal, hogy következő előadására február 15-én kerül sor, témája az enyhülési periódus óta lezajlott események értékelése lesz.

Az ügyben az ellenőrzést tovább folytatjuk.

Budapest, 1982. február 03.

Plézer Viktor r. alhadnagy
Plézer Viktor r. alhadnagy

L. Nagy II. 3.

L. Nagy II. 3.

Nytsz: 3/7-126/82.

BELÜGYMINISZTERIUM
 III/III-3-a Alosztály

SZIGORUAN TITKOS!

1. sz. példány

Tárgy: "Belső ellenzéki" személyekről -

J E L E N T É S

Budapest, 1982. február 4-én

Megbízható forrásból származó adataink szerint 1982. február 2-án este LENGYEL GABRIELLA lakásán a SZETA egyes képviselői és más "ellenzéki" személyek - kb. 18-20 fő - részvételével megbeszélést tartottak, köztük dr. KRASSÓ GYÖRGY, dr. DEMSZKY GÁBOR, MIKES TAMÁS, IVÁNYI GÁBOR.

A megbeszélés fő témáját a lengyel gyerekek magyarországi üdültetése képezte, amelynek lehetőségeiről dr. Demszky Gábor adott tájékoztatást.

Közölte az ottlevőkkel, hogy "most már megvan a kapcsolatuk a lengyelekkel, egy lengyel pap és egy lengyel apácán keresztül, akik az ottani Szolidaritás belső emberei, az ellenzék képviselői -, és ők szervezik a lengyel gyermekek külföldi üdültetését, a csoportokat." A címüket nem közölte.

A megbeszélésen felvetődött mintegy 150-200 gyermek általuk történő fogadása, illetve azok családoknál való elhelyezésének lehetősége, ennek megszervezése és kivitelezhetősége.

Dr. Demszky Gábor elmondta, hogy "a lengyel Oktatásügyi Minisztérium engedélyezte a gyermekek külföldi üdültetését és volt már precedens, hogy 300 gyermeket Svájcban nyaraltattak, jelenleg is folyik a - nyugati - gyermek-üdültetési akció."

ABYK - 3.1.5 - 0 - 19619/7

Vitát váltott ki, hogy a gyerekeket egy, vagy két csoportban ültessék-e, mert többek szerint azt két csoportban kellene megoldani - tavasszal és nyáron -, NAGY ANDRÁS és mások szerint pedig egyszerre kell megszervezni, mert különben ezzel menne el az egész év.

Intézkedés:

- Az információról tájékoztatjuk a felsőbb szakmai vezetést és a BM III/III-4. Osztályt, valamint kivonatossan a BM III/III-1. Osztályt.
- Az információt leadjuk napi jelentésbe.

Farkas Antal r. f. l. d. g. f.
Farkas Antal r. főhadnagy

Nytsz: 3/7-133/82.

1. Január 11. 4.
Erz: Kipr 1175.